

Latin-Amerika gazdasági fejlődésének lehetőségei, ökológiai problémái

Szerző dezs

Magyarország gépipara - Történelem tétel

A – Latin-Amerika gazdasági fejlődésének lehetőségei, ökológiai problémái

Latin-Amerika nem

földrajzi fogalom:

Közép-Amerikát, a karib-tengeri

szigeteket és Dél-Amerikát

nevezzük így. Ez az

elnevezés mindenképpen jogos, hiszen ma -

néhány aprócska, angol nyelvű

szigetét nem számítva -

egész területén spanyolul,

portugálul és franciául

beszélő államok vannak.

Brazíliában a

portugál, Haitiban a francia, az összes

többi latin-amerikai államban a spanyol

a hivatalos nyelv. Ezeknek az országoknak az

összterülete 22,8 millió km².

Közép-Amerika

gazdasági jelentőségét elsősorban az

itt termelt mezőgazdasági termékek

adják.

Legjelentősebb a banán. Nagy az export, az ott

élőemberek számára

speciális

banánszállító

hajókat készítettek. A

kávét, a cukornád, a kakaó

és a dohány

szintén fontos termény.

A

legfontosabb

ökológiai probléma az esőerdők

irtása. Nagy a szegénység,

és a nem megfelelő

földművelés miatt hamar kimerül a talaj,

új területekre van szüksége az

ott

lakóknak. A kiirtott erdő helye azonban hamar

elsivatagosodik. A Föld

oxigénszükségletének nagy

részét az őserdők

állítják elő, a kiirtása

beláthatatlan következményekkel

járhat. Az állatok is elveszítik az

ilyen

irtások során az

élőhelyüket. Ökológiai

problémát még hurrikánok

jelentenek.

Ezekről részletesen az A/5-ös tételben

van szó.

Dél-Amerika

országi energiahordozókban viszonylag

szegények. Ez alól kivétel Venezuela.

A

Maracaibói-öbölben hatalmas kőolaj- és földgázkincs található. Ennek köszönhetően Venezuela a Föld jelentősebb kőolajbányászó országai közé tartozik. Más ásványkincsekkel is rendelkezik, azonban a kőolaj bányászatán kívül csak az aranyé a számottevő. Az Andok országai színesfémek érceiben igen gazdagok. Chile a Föld legnagyobb rézbányászó országa, és molibdénből is világgazdasági jelentőségű a kitermelése. Peru szintén jelentős bányászattal rendelkezik, számottevő cink-, ólom-, molibdén- és rézbányászata. Ezüsttermelésben csak Mexikó és az USA előzi meg. Bolívia ónércbányászata kiemelkedő. Suriname és Guyana bauxitbányászata jelentős.

Mezőgazdasági termények közül a kávé, a banán és a kakaó jelentős. Az andok legjelentősebb háziállata a láma, teherhordára használják, tejét, húsát fogyasztják. Dús bundájából szövetet készítenek.

A mezőgazdaságban az uralkodó a Peon-rendszer. Hatalmas földbirtokok vannak egy ember tulajdonában, így a többinek nincs földje, tehát vagy bérmunkát vállalnak vagy kibérlik a földet (a bér termény vagy pénz), ha nem tud fizetni több évre oda lesz kötve – monokultúra. Fejletlen olcsó munkaerő miatt nincsenek gépek. B – Magyarország gépipara

A gépipar a magyar ipar legnagyobb értékét előállító és foglalkoztató ágazata. Fémeket késztermékké átalakító ipari tevékenység. Gépek, gépi berendezések, közlekedési eszközök, villamos gépek és készülékek, mezőgazdasági, háztartási, irodai gépek,

távközlési és
számítástechnikai
eszközök, műszerek
előállítására.

A gépipar az egész
gazdaság
fejlődésének alapja –
állandósult, mindennapi tárgyaink a
gépek. Magyarország
gépipara szerteágazó. Már a
II. világháború idején is
voltak hasznos, jó
minőségű termékek (Ganz, Tungsram,
malom…).

A 1980-as években a gépipar
nagyarányú
átalakításokra szorult,
megtört a szocialista országok
összeomlását, nem volt elég
szervezett, drágán termelt (azóta
fellendülőben
van, de mégsem érte el az EU
elvárásait).

A korszerű gépipari ágazatoknak
kisebb az energia- és az anyagigénye. Vannak
olyan ágazatok, ahol a hazai és
importált nyersanyagokból nagy
értékű készterméket tudnak
előállítani. Tudományos
kutatásokat ösztönöz.

Szoros a kapcsolata a kohászattal,
az öntödei iparral, de a legszélesebb
kooperáció magán a
gépiparon belül van
(gépkocsigyártás –
összeszerelés, minden alkatrészt
máshonnan hoznak)

Tovagyűrűző hatás – a nagyobb
gyárak kisebbekkel
összeállva termelnek, ha növekszik a
termelés a nagy gyárban a
beszállítók is
többet lesznek kénytelenek termelni, de ugyanez
igaz fordítva is, ha a nagy
gyár elkezd haldoklani, akkor
valószínűleg a kicsik is szenvedni fognak.

A
háttéripárban nagyobb szerepet kapnak a kis-
és középvüzetek –
gyorsan képesek alkalmazkodni a
elősegítik a vidék
iparosítását és a
foglalkoztatottság magas arányát

A gépipar kevésbé
környezetszennyező ágazat – a
termelés
hulladékainak nagy része
újrahasznosítható.

Növexik a gépek száma
– ezzel együtt
a javítóágazatok száma is.
Az igény mindig van a javításra, mert
ami elromolhat
az el is romlik.

A gépipar
földrajzi elhelyezkedésére a
munkaerőre való telepítés a
legjellemzőbb

Budapest - hajó, mozdony
- a város biztosította a munkaerőt és
egyúttal piac is volt

A vidéki városokba –
közlekedési
csomópontokba a munkaerő miatt települnek

Egyes központokban a korábbi
tradíciókra alapozva
fejlesztették az ipart
(Székesfehérvár - elektronika, Győr
– motorok {Audi})

Nagyon különböző
munkaerő-igényű a
gépipar:
• jól
képzett, gyakorlott munkaerő
(műszeripar) - korábbi ipari központok
helyére kerül a telephely
•
tömeggyártás –
könnyen betanítható
szakmunkás (ill. robotok és az
ellenőrzőszemélyzet)
Közlekedési
eszközök gyártása
Személygépkocsi
– Esztergom (Suzukiamiautónk),
Győr (Audi), Szentgotthárd (Opel)

Alkatrész -
Székesfehérvár

Motorok (személy és
tehergépkocsi) -
Győr

Autóbusz - Budapest,
Székesfehérvár
(Ikarus)

Alváz,
sebességváltómű -
Szigetszentmiklós

Vasút
- Budapest és a nagyobb vasúti
csomópontokban javítóüzemek
vannak (Szolnok,
Miskolc, Dunakeszi)

Híradástechnika,

Számítástechnika – Budapest
(a japán és délkelet ázsiai
országok termékei
nagyon versenyképesek a magyar árukkal)
és Székesfehérvár

Vákuumtechnika,
izzó, fénycső - Tungstram – a GE
tulajdona – Budapest, Nagykanizsa

Elektromos
gépek és berendezések –
Budapest, Pápa, Eger, Veszprém

Háztartási
gépek – Jászberény (hűtő
és fagyasztószekrények),
Téglás (Hajdu
mosógép…)

Műszeripar
– Budapest, Debrecen, Gödöllő

Mezőgazdasági
gépek – Mosonmagyaróvár,
Szolnok, Kecskemét

Golyóscsapágy
– Debrecen

Fémtömegcikk
– Budapest, Bonyhád,
Mosonmagyaróvár

C – A
szerkezeti morfológia fogalma

-
milyen
kőzetek

-
milyen
hegységek

-
a
terület talapzata

-
a
törésvonalakról

-
süllyedésekről

-
vulkánokról

a
kőzetlemezek mozgásának
irányáró